

Kod przedmiotu

MK2_20

Nazwa przedmiotu

Semiologia chorału gregoriańskiego

Kierunek

Muzyka kościelna

Typ studiów

stacjonarne

Wymagania wstępne

- umiejętność śpiewania neum z zapisu kwadratowego
- znajomość form śpiewu gregoriańskiego

Wymagania końcowe

- kolokwium ustne
- przesłuchanie (wykonawstwo)

Cele kształcenia

- poznanie kompozycji melizmatycznych repertuaru gregoriańskiego
- umiejętność analizowania rozwiniętych utworów gregoriańskich
- umiejętność czytania i wykonawstwa notacji sanktgalleńskiej i metzeńskiej

Treści programowe nauczania

- rytm werbalny kompozycji sylabicznych
- notacje adiastrmatyczne X i XI w.
- notacja sanktgalleńska i metzeńska neumy jedno, dwu i trzydziętkowe
- neumy rozwinięte
- zagadnienie artykulacji neumatycznej
- zjawisko likwescencji

Zamierzone efekty uczenia się

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- podstawowy repertuar chorału gregoriańskiego (**MK_W06**)
- szczegółowe zasady dotyczące elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej

utworów, z uwzględnieniem form chorału gregoriańskiego **(MK_W01)**

- notację sanktgalleńską i metrzeńską **(MK_W01)**
- rytmikę i interpretację śpiewu gregoriańskiego **(MK_W03)**
- problematykę związaną z korzystaniem z różnorodnych mediów (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet, nagrania archiwalne itp.) i technologii stosowanych w dziedzinie muzyki **(MK_W12)**
- kontekst historyczny muzyki i jej związki z innymi obszarami współczesnego życia **(MK_W07)**
- w pogłębiony sposób wzajemne relacje pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami wybranego kierunku studiów oraz posiada zdolność do integrowania nabytej wiedzy **(MK_W11)**

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- wykorzystywać wysoce rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych, oryginalnych koncepcji artystycznych **(MK_U01)**
- właściwie odczytać i wykonać zapisy adiestematyczne **(MK_U04)**
- właściwie dobrać repertuar chorału gregoriańskiego w liturgii **(MK_U07)**
- funkcjonować w różnych formacjach zespołowych i współdziałać z innymi artystami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów **(MK_U05)**
- tworzyć rozbudowane prezentacje w formie słownej i pisemnej (także o charakterze multimedialnym) na tematy dotyczące zarówno własnej specjalizacji, jak i szerokiej problematyki z obszaru sztuki, wykazując zdolność formułowania własnych sądów i wyciągania trafnych wniosków **(MK_U11)**

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- bycia kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych **(MK_K01, MK_K07)**
- w odpowiedzialny sposób podchodzi do zadań powierzonych przez przełożonych **(MK_K05)**
- uczenia się przez całe życie oraz inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób **(MK_K06)**
- świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym **(MK_K03)**

Formy kształcenia

ćwiczenia, sposób realizacji zbiorowy

Metody pracy

- wykład problemowy
- wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
- praca z tekstem i dyskusja
- analiza (studium) przypadków
- rozwiązywanie zadań artystycznych
- praca w grupach
- prezentacja nagrań CD i DVD

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS	2	2		
Ilość godzin w tygodniu	1	1		
Rodzaj zaliczenia	s	e		
Legenda	s – zaliczenie ze stopniem; e – egzamin			
	Realizacja co 2 lata w łączonych grupach rok I i II			

Kryteria oceny:

- kolokwium ustne
- przesłuchanie (wykonawstwo)

Literatura (piśmiennictwo)

Źródła

Antiphonale Monasticum, Solesmes 2005

Graduale Novum. T. I, wyd. Dostal Ch., Göschl J. B., Pouderoijen C., Praßl K. F., Rumphorst H., Zippe S., Regensburg Watykan 2011

Graduale Novum. T. II, wyd. Dostal Ch., Göschl J. B., Pouderoijen C., Praßl K. F., Rumphorst H., Zippe S., Regensburg Watykan 2018

Graduale Romanum, Solesmes 1974

Opracowania

N. Albarosa, Rozwój interpretacji semiologicznej chorału gregoriańskiego, „Studia Gregoriańskie” 1 (2008), s. 13-24

N. Albarosa, Mensuralizm wobec rytmu gregoriańskiego, „Studia Gregoriańskie” 4 (2011), s. 58-72

M. Białkowski, Autentyczność utworów gregoriańskich, „Studia Gregoriańskie” 8 (2015), s. 63-97

M. Białkowski, Semiologia gregoriańska narzędziem rozumienia i interpretowania śpiewu gregoriańskiego. W 25. rocznicę śmierci Eugène’a Cardine’a, w: „Muzyka sakralna w wymiarze kulturowo-edukacyjnym. Inspiracje i wyzwania”, red. Jacek Bramorski, Gdańsk 2013, s. 35-48

E. Cardine, Semiologia gregoriańska, Kraków 2000

E. Cardine, Granice semiologii w śpiewie gregoriańskim, „Studia Gregoriańskie” 6 (2013), s. 9-23

J. B. Göschl, Jedność w wielości: podstawy interpretacji śpiewu gregoriańskiego, „Studia Gregoriańskie” 4 (2011), s. 73-99

F. K. Prassl, Rękopisy z Sankt Gallen jako wyraz tradycji wykonawczej, „Studia Gregoriańskie” 6 (2013), s. 71-107

H. Rumphorst, Relacja pomiędzy notacjami sanktgalleńską i metzeńską, „Studia Gregoriańskie” 6 (2013), s. 25-69

I. H. Siekierka, Notacja sangalleńska i metzeńska jako źródło interpretacji chorału gregoriańskiego, Opole 2005

Język wykładowy

polski

Prowadzący

ks. dr hab. Mariusz Białkowski